

dervise. At man i denne Henseende gik ud over den rette Grænse, da man ved Lov af 8de Marts 1856 § 1 tillod, at Børneantallet i den toklasjede Skole kunde stige til 100, tør nu være erkendt fra alle Sider, og det behøver i saa Henseende ingen nærmere Paaviasning, at et Antal af 50 Børn eller derover maa være et for stort Antal til samtidig Undervisning i en Klasse, særligt under de her i Landet almindelige friere Former for Undervisningen, der ikke kræver Svaret ordret givet efter en forud bestemt Formulering, men tillader Børnets Individualitet at lægge sig for Dagen gennem dets Svar, hvad der selvfølgelig vil medføre, at Læreren i langt højere Grad opfordres til at beskæftige sig med den enkelte. Ere disse 50 Børn saa desuden i saa forskellige Aldere som fra 7—10 Aar, vil det forstås, at Undervisningen vanskelig vil kunne undgaa at blive mangelfuld. Her har da ogsaa i de senest af Regeringen fremsatte Skolelovsforlag været søgt gennemført Ændringer i disse Forhold.

En Forøgelse af Undervisningstiden kan ske dels gennem Forlængelse af den skolepligtige Alder, dels gennem Forøgelse af det ugentlige eller rettere af det aarlige Antal Undervisningstimer. Der er under tidligere Forhandlinger i Rigsdagen om Forlængelse af den skolepligtige Alder blevet udtalet Betænkkeligheder ved en saadan Forlængelse, ikke blot den, der sker ved at lade Skolepligten indtræde paa et tidligere Tidspunkt end nu, men ogsaa den, der følger af en Forhøjelse af Udskrivningsalderen. Ministeriet deler vel ikke ganske disse Betænkkeligheder, og navnlig vilde man under den fremskredne Udvikling af den metodiske Undervisning af yngre Børn og under Hensyn til det stigende Antal Forskoler og Fogeskoler paa bekvemt beliggende Steder i Skole-distrikterne og endelig i Betragtning af Bejvæsenets Udvikling ikke nære nogen Frygt for at drage 6 Aars Alderen ind under den skolepligtige Alder, saaledes som det under Behandlingen af det i Rigsdagssamlingen 1873—74 af Regeringen fremsatte Forslag blev foreslaaet af vedkommende Landstingsudvalgs Flertal. Naar man desuagtet har bestemt sig for at begrænse sit Forslag til, at Skolepligten skal indtræde noget tidligere end hidtil, medens den hidtil gældende Udskrivningsalder i det væsentlige bibeholdes, har det haft sin Grund i, at man maatte anse det for sandsynligt, at Befolkningen i det hele vilde møde en væsentlig Udvidelse af de gældende Grænser med Uvilje. I det saaledes det fyldte 14de Aar fastholdes som den Tidsgrense, efter hvilken det normalt

udviklede Barn skal kunne udskrives af Skolen, har man paa den anden Side anset det for nødvendigt at foreslaa en Begrænsning i den hidtil bestaaende ved Lov af 2den Maj 1855 § 3 hjemlede Afgang til at faa Børnet udskrevet i en yngre Alder. Det vil nemlig ikke med Sandhed kunne nægtes, at denne Afgang paa mange Steder er bleven misbrugt og endnu misbruges uagtet Skoledirektionernes og Ministeriets stadige Bestræbelser i modsat Retning, idet der i det enkelte Tilfælde tages for meget Hensyn til, at vedkommende Børns Arbejdskraft ønskes til Disposition, og for libet til, at dets Skolegang og derved en Side af dets aandelige Udvikling ved den tidlige Udskrivning afbrydes paa et Tidspunkt, hvor Evnen til Kundskabstilegnelse og Modtageligheden for aandelig Paavirkning er størst. Saaledes nedstemmes efterhaanden Forbringerne til „det Maal af Kundskab og Færdigheder, til hvilket Skolen bør føre Børnene“, og selv om der fra enkelte Sider i vedkommende Skolekommission holdes saa meget som muligt tilbage, bliver Resultatet, at den Udskrivning, der er forudsat at skulle være en Undtagelse, paa ingen Maade længere faar Undtagelsens Karakter. Helt at udelukke Muligheden af en Udskrivning før end den normale Udskrivningsalder er naaet, saaledes som det var tilfældet i det i Rigsdagssamlingen 1884—85 fremsatte Regeringsforslag, har man dog ikke anset for heldigt, da Forholdene i det enkelte Tilfælde kunne være af den Natur, at en Udskrivning maa siges at være velbegrundet, og i Overensstemmelse hermed er der foreslaaet en Ordning, som formentlig vil erkendes at tage det fornødne Hensyn i begge Retninger.

Naar der i Genhold til det foranstaaende ikke i nogen væsentlig Grad kan regnes med en Forøgelse af Undervisningstiden gennem Forlængelse af den skolepligtige Alder, bliver da Spørgsmaalet, om der kan opnaas noget i saa Henseende ad den anden Vej, ad hvilken det tilføjede Maal kan søges naaet, nemlig ved en Forøgelse af det samlede aarlige Timeantal. Spørgsmaalet herom er selvfølgelig nøje knyttet til Spørgsmaalet om Antallet af Lærerne ved Skolen i Forhold til Klasseantallet, idet der, hvor een Lærer skal dele sin Tid mellem to Klasser, eller to Lærere skulle undervise fire Klasser, bliver væsentlig mindre ugentlig Arbejdstid til den enkelte Klasse, end hvor to Lærere tilsammen kun have tre Klasser, og heri ligger Hovedhindringen for at naa videre i denne Retning, end der for den Skole, ved hvilken Treklasjedelingen foretraktes for Fjirklassedelingen, vil kunne naas gennem